

Andmed ehitusmasinate ja -seadmete kindlustuse riski hindamiseks ja lepingu sõlmimiseks

18. september 2023

Ehitusmasinate ja -seadmete kindlustus on mõeldud ehitus-, põllutöö- ja metstöömasinate ning seadmete kindlustamiseks. Kasutatakse ka nimetusi liikurmasinate ja seadmete kindlustus, ehitusmasinate kindlustus jmt. Lühendina kasutatakse teenuse nimetusena CPM (Contractor's Plant And Machinery (CPM) Insurance).

Käesolevas on andmed, mida kindlustusandjad kindlustusmaaklerilt tavajuhul kindlustuspakkumuse tegemiseks ja kindlustuslepingu sõlmimiseks küsivad.

Teisisõnu kogub ja esitab maakler tavaliselt siintoodud andmed. Tavajuhul ei vaja kindlustusandja pakkumise tegemiseks ega lepingu sõlmimiseks rohkem andmeid.

Siiski võib olla erandolukordi:

- kui kindlustusrisk on tavalisest selgelt erinev (masin on eriline, masinat kasutatakse erilisel viisil, masinat hoitakse erilisel viisil vmt), siis eeldab kindlustusandja, et maakler esitab selle teabe vaatamata sellele, et neid andmeid ei ole siin dokumendis nimetatud

- koostöö iseloomust lähtuvalt võivad kindlustusandja ja kindlustusmaakler omavahel kokku leppida, et piisab vähemast teabest kui siin dokumendis toodud

Juhul, kui kindlustusandja kasutab andmete kogumiseks ja pakkumuse tegemiseks arvutiprogrammi, siis võib programmi kohendamine siintooduga vastavaks aega võtta.

Käesoleva on koostanud EKML-i initsiatiivil ja vedamisel EKML-i ja EKSL-i ühine töögrupp, vt täpsemalt p 2.

Kokkuleppe eesmärgid on

- anda maaklerile kindlus, mis andmed tuleb kindlustusrisiki hindamiseks tavajuhul küsida, st anda kindlus, mis andmeid kindlustusandja kindlustusrisiki hindamiseks vajab
- tagada kindlustusandjale tavajuhuks vajalikud andmed kindlustusrisiki hindamiseks
- ühtlustada kogutavate andmete koosseisu, et olla oma tegevustes tõhusam

1. Vajalikud andmed riski hindamiseks ja lepingu sõlmimiseks

Andmete grupp	Andmed	Kommentaar või selgitus
1. Isikute andmed	1.1 Kindlustusvõtja nimetus või nimi	Isik, kes kohustub tasuma kindlustusandjale kindlustuskaitse eest kindlustusmakseid.
	1.2 Kindlustusvõtja registri- või isikukood	
	1.3 Kindlustusvõtja esindaja nimetus või nimi	
	1.4 Kindlustusvõtja esindaja registri- või isikukood	
	1.5 Kindlustusvõtja e-posti aadress	E-posti aadress kuhu kindlustusandja saadab kindlustuslepinguga seotud teated. Kui tegu on juriidilisest isikust kindlustusvõtja e-posti aadressiga, siis sellele saadetud teated loetakse kätte toimetatuks.
	1.6 Soodustatud isiku nimetus või nimi	Isik, kellel on kindlustusjuhtumi toimumise korral õigus saada kindlustushüvitis, kokkulepitud rahasumma või muu kindlustusandja kohustuse täitmine vastavalt lepingule.
	1.7 Soodustatud isiku registri- või isikukood	
2. Kindlustatud eseme andmed	2.1 Nimetus	Kindlustatud ese on ese, millega seotud kindlustusriski on kindlustatud. Termini kindlustatud ese sünonüümid on kindlustusobjekt, kindlustatud objekt. Siin on mõeldud kindlustatud eseme üldnimetust sellisena nagu kindlustusvõtja seda ise kasutab. Näiteks traktor, ekskavaator, harvester, teehöövel vmt.
	2.2 Mark ja mudel	Näiteks, kindlustatud eseme nimetus - teehöövel, mark ja mudel - Case 856CAWD. Tavaliselt on margiks masina tootja nimetus ning mudeli nimetus sisaldab mudelit ja vajadusel ka selle modifikatsiooni.

2.3 Registreerimisnumber ¹	<p>Transpordiameti poolt sõidukile omistatud tähtede ja numbrite kombinatsioon.</p> <p>Kasutatakse sünonüümina ka registreerimismärk, kuid see peaks oleme tunnusmärk, millele on kantud sõidukile omistatud registreerimisnumber.</p> <p>Lühend on reg-nr. Õiged ei ole lühendid reg. nr; reg. nr.; reg. -nr.</p>
2.4 Kasutusala	<p>Näitab kindlustatud eseme peamist kasutusotstarvet. Seltsiti võib see liigitus olla erinev.</p> <p>Enamlevinud kasutusala on näiteks: üldehitusmasin, teetööde masin, põllumajandusmasin, metsamasin, kaevandusmasin.</p>
2.5 Liik või kategooria	<p>Täiendav liigitus, mis iseloomustab konkreetset masinat.</p> <p>Kui tegu on liiklusregistris registreerimisele kuuluva sõidukiga, siis on selleks liigiks sõiduki kategooria.</p> <p>Näiteks kategooria T1a - teatud tehnilistele tingimustele vastav ratastraktor.</p> <p>Kategooriad vt siit https://www.transpordiamet.ee/soidukite-ja-masinate-kategooriad.</p>
2.6 Kasutuselevõtu aasta või ehitusaasta	<p>Aasta, mil kindlustatud ese esmakordselt kasutusele võeti või aasta, mil sõiduk ehitati (sõiduk sai kasutamiseks valmis).</p> <p>Liiklusregistris registreerimisele kuuluva sõiduki puhul on selleks esmregistreerimise aasta.</p> <p>Muude sõidukite puhul aasta, mil seda masinat esmakordselt kasutama hakati või sõiduki ehitusaasta, st aasta mil sõiduk sai kasutusvalmis. Valik tehakse selle järgi kumb aeg on teada.</p>
2.7 Tehasetähis	<p>Sõidukite puhul on selleks VIN-kood.</p> <p>Teiste masinate puhul on selleks tavaliselt raami või kere number.</p>
2.8 Töötatud tundide arv	<p>Masinal oleva loenduri näit kindlustuslepingu sõlmimisel.</p>
2.9 Lisaseadmete ja tööorganite nimekiri ja maksumus	

¹ Kindlustusandjatel on ligipääs liiklusregistris registreeritud sõidukite andmetele. Kui kindlustatud esemeks on liiklusregistris registreeritud sõiduk, siis püüab kindlustusandja oma IT-lahenduse üles ehitada nii, et sõiduki andmed võetaks reg-nr järgi registrist ja kasutaja ei pea neid käsitsi sisestama.

	2.10 Rendimasina riski üksikasjad	<p>Kas kindlustatud ese on välja renditud?</p> <p>Kui jah, siis kas tegu on lühiajalise rendiga (tavaline rendiperiood alates mõnest tunnist kuni nädalani) või pikaajalise rendiga?</p> <p>Kas kindlustatud ese renditakse välja nii, et sellel töötab rendile andja poolt palgatud juht?</p>
	2.11 Kas masinale endale on paigaldatud valvesignalisatsioon, tulekustutusüsteem, immobilisaator vmt süsteem?	<p>Kui jah, siis tuleb esitada ka teave, mis süsteemiga on tegu.</p> <p>Piisab näiteks teabest, et masinal on GPS jälgimissüsteem, millega on võimalik seadme asukoht kindlaks teha või näiteks teabest, et masinal on automaatne tulekustutusüsteem. Süsteemide täpsed margid ja mudelid ei ole üldjuhul olulised.</p>
	2.12 Kas kindlustatud ese on tootja juhendile vastavalt hooldatud?	Piisab jah/ei vastusest.
3. Kindlustuskoha ja kindlustatud eseme hoidmise andmed	3.1 Kindlustuskoha aadress või kehtivusala	<p>Kindlustuskaitse kehtib, kui kindlustusjuhtum leiab aset kindlustuskohas või kindlustuslepingus nimetatud territooriumil.</p> <p>Kindlustuskoht võib olla määratud maja täpsusega (riik, maakond, kohalik omavalitus, tänav, maja), aga ka näiteks kehtivusala linna, maakonna, riigi või ka maailmajao täpsusega.</p>
	3.2 Kindlustatud eseme hoiukoha kirjeldus	<p>Kirjeldus sõltub sellest, kas tegu on masinaga, mis töötab kindlas kohas (näiteks mõnes ehitises sees) või liigub masin ringi.</p> <p>Kui masin töötab kindlas kohas, siis tuleb kirjeldada seda kohta, sh näiteks,</p> <ul style="list-style-type: none"> • kui tegu ehitisega, siis ehitise liik, ehitise konstruktsioonide kirjeldus • kui tegu on territooriumiga, siis, mis territoorium see on (näiteks kaevandus vmt) <p>Alati tuleb kirjeldada, kuidas hoitakse masinat töövälisel ajal, näiteks väljaspool tööaega garaazhis, väljaspool tööaega valvega territooriumil.</p>
	3.3 Kindlustatud eseme hoidmise tingimused	<p>Siin tuleb kirjeldada kõik asjaolud, mis mõjutavad kindlustusrisiki ja on seotud masina hoidmise või kasutamisega.</p> <p>Näiteks</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kas hoiukoht on tarastatud ja valvatud? • Kas hoiukohas on mehitatud valve? • Kas hoiukohas on valvesignalisatsioon? • Kas hoiukohas on tulekahjusignalisatsioon?

4. Soovitava kindlustuskaitse andmed	4.1 Kindlustussumma	<p>Kindlustussumma on kindlustusandjapoolne maksimaalne väljamaksusumma.</p> <p>Tavaliselt on kindlustussummaks summa, vastab kindlustatud isiku jaoks uue samaväärse asja soetamiseks tehtavatele mõistlikele kulutustele. Siiski tuleb arvestada, et kindlustussumma määratlus võib kindlustuslepingus olla teistsugune.</p> <p>Lähtuvalt kindlustuslepingust võib olla sisendina vajalik veel erinevaid kindlustusvõtja soove - näiteks masina päästmissumma kindlustussumma, lisaseadmete kindlustussumma vmt.</p>
	4.2 Kas kindlustussumma on koos käibemaksuga summa?	<p>Teenuse spetsiifikast tulenevalt on tavaliselt kindlustussumma ilma käibemaksuta, st ka seda, et hüvitatakse samuti ilma käibemaksuta summa,</p> <p>Kui tegu on kindlustusvõtjaga, kes ei saa sisendkäibemaksu tasaarveldada või on muu põhjus, miks peaks kindlustussumma olema koos käibemaksuga, siis see teave on lepingu sõlmimisel vajalik.</p>
	4.3 Kindlustusperioodi alguse ja lõpu aeg	
	4.4 Mitmes osas soovib kindlustusvõtja tasuda kindlustusmakset?	
	4.5 Soovitav omavastutus	<p>Omavastutus on kahjusumma osa, mis jääb kindlustusjuhtumi korral kliendi kanda.</p> <p>Esitada tuleb kindlustusvõtja soov omavastutuse osas.</p> <p>Lähtuvalt kindlustatud esemest või muudest asjaoludest võib näiteks olla</p> <ul style="list-style-type: none"> • põhiomavastutus, mida rakendatakse enamike juhtumite puhul • klaasikahju omavastutus • täishävingu omavastutus • varguse või röövimise omavastutus • sisemise rikke omavastutus <p>Omavastutus võib olla määratud näiteks kindla summana või protsendina kahjust või kindlustussummast.</p>
	4.6 Soovitav kindlustuskaitse	<p>Siin on mõeldud kindlustuskaitset kitsamas tähenduses, st tähenduses riskid, mida kindlustusleping katab.</p> <p>Lisaks vastava teenuse põhikaitsele tuleb siin esitada kindlustusvõtja soov igasuguste lisakitsete</p>

		ja tavalisest erineva kaitse ulatuse kohta, sh näiteks <ul style="list-style-type: none"> • asendusmasina kaitse • kasutuskatkestuse hüvitis • masina uppumine
5. Muu teave	5.1 Kas viimase kolme aasta jooksul on toimunud kahjujuhtumeid?	Kas on toimunud juhtumeid, mis olid või vastavalt sõlmitavale lepingule oleksid olnud kindlustusjuhtumid. Samuti tuleb märkida kindlustatud esemega seotud muud kahjud, mille kohta kindlustusandjal on äratuntav huvi. Kui vastus on jah, siis tuleb esitada juhtumi toimumise aeg, kahju põhjus ning kahju suurus.

2. Käesoleva dokumendi loomine ja ajakohasena hoidmine

EKML-i ja EKSL-i koostöögrupp leppis 8. detsembril 2021. aastal kokku hulgas ühistegevustes, sh, et EKML-i vedamisel viiakse läbi pilootprojekt eesmärgiga leppida turuüleselt kokku, mis teavet on vaja CPM kindlustuse kindlustustellimuses.

EKML moodustas töögrupi koosseisus Kristiina Kivilaan (Izi), Alver Kivirüüt (Salva), Kaidi Kriel (Kindlustusest), Priit Levertand (ERGO), Merle Lõbus (Ultima Kindlustusmaakler), Arnold Oliinik (BTA), Merit Ots (Kindlustusest), Taavi Ottoson (Seesam), Lennart Piir (PZU), Lauri Potsepp (EKSL), Risto Sondla (If), Kaido Tropp (EKML).

Töögrupi arutelud toimusid 2022. aastal ja 2023. aastal.

Dokumendi on heaks kiitnud EKML-i juhatus (15. septembri 2023 juhatuse otsusega) ja EKSL-i volikogu (12. septembri 2023 koosoleku otsusega).

Dokumendi ajakohasust jälgib EKML. Vajadusel algatab EKML dokumendi muutmise. Kui muutused on tehnilist laadi, siis need muutused kiidavad heaks EKML-i ja EKSL-i tegevjuhid.

Dokument on kättesaadav EKML-i ja EKSL-i liikmeile vastava liidu sisevõrgu vahendusel.